

ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ උපාධි පාඨමාලාව
ව්‍යාපෘති වාර්තාව

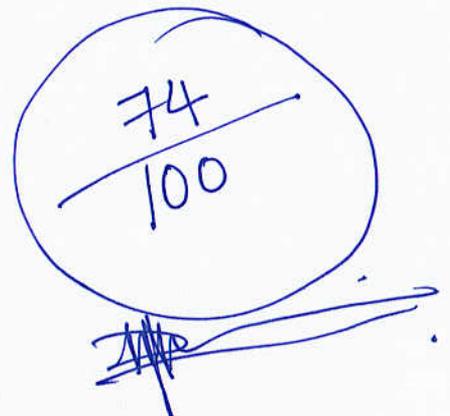
රාජ්‍ය සේවයේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීම සඳහා ගතහැකි ක්‍රියාමාර්ග
(කළමනාකාර සහකාර නිලධාරීන් ඇසුරින්)

18/BLE/2898
LE3699

මානව සම්පත් අභිවර්ධන ආයතනය
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය
කොළඹ 07

2022 - සැප්තැම්බර්

සංක්ෂේපය

ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය සේවය වෙත කවරදාකටත් වඩා මේ අවධියේ බොහෝ සෙයින් කතා බහට ලක්වන්නේ එහි ගුණාත්මක බව නිසා නොව එහි අකාර්යක්ෂම බව හා රටට බරක් වීම සම්බන්ධයෙනි. කාලාන්තරයක් තිස්සේ කෙමෙන් ජරාපීරණ වූ රාජ්‍ය සේවය අද පවතින තත්වය පිළිබඳව ප්‍රධාන වශයෙන් රාජ්‍ය සේවකයන්ද දේශපාලන තන්ත්‍රය ද වගකිව යුතුය. සීමිත සම්පත් අසීමිත අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා නාස්තියෙන් තොරව යොදා ගැනීම කාර්යක්ෂමතාවය වන අතර රාජ්‍ය සේවයේ මෙම සංසිද්ධිය අවම වීම නිසා අකාර්යක්ෂමව ඇත. එබැවින් එය නඩත්තු කිරීම සඳහා මහජනතාවට විශාල වන්දියක් ගෙවීමට සිදුව ඇත. ඒ නිසාම මහජනතාවට මහත් මෙහෙයක් කල යුතු වූ රාජ්‍ය සේවය අද වන විට මහත් අපකීර්තියට පත්ව ඇත. එබැවින් රාජ්‍ය සේවයේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි දියුණු කර ගැනීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග කුමක්දැයි සොයා ගැනීම සඳහා මෙම පර්යේෂණය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය පරිපාලනය වෙනුවෙන් අතිශය බරපතල කාර්යය කොටසක් ඉටු කරන රාජ්‍ය සේවය අකාර්යක්ෂම වීම පොදුවේ එහි ප්‍රතිලාභ ලබන මහජනතාවටත් රටේ ආර්ථිකයටත් දැඩිව බලපාන බැවින් අකාර්යක්ෂමතාවයට හේතු සාධක මොනවාද? ,කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කරගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග කවරේද ? යන ගැටළු සඳහා පිළිතුරු සොයා ගැනීම අතිශය වැදගත්ය. අද වන විට ලක්ෂ පහලවකට ආසන්න වූ රාජ්‍ය සේවකයන්ගෙන් බහුතර කොටසක් නියෝජනය කරන අමාත්‍යාංශ හතරක කළමනාකරණ සේවා නිලධාරීන්ගෙන් අහඹු ලෙස තෝරා ගත් සියයක පමණ නියැදියක් ආශ්‍රයෙන් ප්‍රශ්න 32 ක ප්‍රශ්නාවලියක් උපයෝගී කරගෙන ලබාගත් දත්ත හා අදහස් ප්‍රමාණාත්මකව හා ගුණාත්මකව විශ්ලේෂණය කරන ලදී. එමගින් රාජ්‍ය සේවයේ අකාර්යක්ෂමතාවයට හේතු සාධක වන කරුණු ගණනාවක් හඳුනාගත් අතර එයින් රැකියා තෘප්තිය අවම වීම හා අභිප්‍රේරණ ක්‍රමවේදයන්ගේ උනන්දුව ප්‍රධාන වන බව හඳුනාගන්නා ලදී. ඒ අනුව රාජ්‍ය සේවයේ නිලධාරීන්ගේ දැඩි ආකල්පමය වෙනසක් සිදුකළ යුතු අතර ආර්ථික හා සාමාජීය වශයෙන් රාජ්‍ය සේවකයා ශක්තිමත් කල යුතුය.

මූලාසනය - කාර්යක්ෂමතාවය, රැකියා තෘප්තිය, අභිප්‍රේරණය, රාජ්‍ය සේවය

පටුන

කතෘ ප්‍රකාශය	i
උපදේශකවරයාගේ නිර්දේශය	ii
ස්තූතිය	iii
සංක්ෂේපය	iv
පටුන/ ප්‍රස්තාර පටුන	v - ix
පළමු පරිච්ඡේදය - හැඳින්වීම	
1.1 පරිච්ඡේදය හැඳින්වීම	1
1.2 අධ්‍යනයේ පසුබිම	1
1.3 පර්යේෂණ ගැටළු	2
1.4 අධ්‍යනයේ ප්‍රයෝගික වැදගත්කම	3
1.5 අධ්‍යන ප්‍රශ්න	4
1.5.1 ප්‍රධාන ගැටළු	4
1.5.2 සෙසු ගැටළු	4
1.6 අධ්‍යනයේ අරමුණු	4
1.6.1 අධ්‍යනයේ සීමා	4
1.7 අධ්‍යනයේ පරිච්ඡේද රාමුව	4
දෙවන පරිච්ඡේදය - සාහිත්‍ය විමර්ශනය	
2.1 පරිච්ඡේදය හැඳින්වීම	5
2.2 කළමනාකරණය	5
2.3 සම්පත්	6
2.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය	6
2.5 කාර්යක්ෂමතාවය	7
2.6 කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ දැමීම	8
2.7 රැකියා තෘප්තිය	8
2.7.1 වැඩ/ රැකියාව	9

2.7.2 වැටුප/ වේතනය	10
2.7.3 උසස්වීම්	10
2.7.4 සම - සේවකයින්	11
2.7.5 අධීක්ෂණය/ සුපරීක්ෂාව	11
2.7.6 වැඩ පරිසරය	12
2.8 අභිප්‍රේරණය	13
2.8.1 අභිප්‍රේරණය විද්‍යාත්මකව	14
2.8.2 අභිප්‍රේරණ ආකෘති	14
2.8.3 අභිප්‍රේරණයට කළ හැකි දේ	15
2.8.4 අභිප්‍රේරණ න්‍යායන්	15
2.8.4.1 මස්ලෝගේ අව්‍යතා පිළිබඳ ද්විරාවලී න්‍යාය	16
2.8.4.2 අවශ්‍යතා පදනම් වූ වෙනත් න්‍යායන්	16
2.8.4.3 ද්විත්ව සාධක න්‍යාය	17
2.8.4.4 අභිප්‍රේරණය පිළිබඳ ERG න්‍යාය	18
2.8.4.5 Adam ගේ සාධාරණත්ව න්‍යාය	19
2.8.4.6 ත්‍රිත්ව අවශ්‍යතා න්‍යාය	19
2.8.4.7 X න්‍යාය සහ Y න්‍යාය	20
2.8.4.8 අපේක්ෂා න්‍යාය	20
2.8.4.9 වැරගැන්නුම් න්‍යාය	20
2.8.4.10 ඉලක්ක සැකසීමේ න්‍යාය	21
2.8.4.11 අභිප්‍රේරණය හා සම්බන්ධ වෙනත් සංකල්ප	21
2.9 අභිප්‍රේරණය හා කාර්යක්ෂමතාවය අතර ඇති සම්බන්ධතාව	22
2.10 රාජ්‍ය සේවය	23
2.10.1 රාජ්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව	23
2.10.2 රාජ්‍ය නිලධාරියා	24
2.10.3 රාජ්‍ය සේවයේ දැක්ම හා මෙහෙවර	24
2.10.4 රාජ්‍ය සේවාව පාලනය	24

2.10.5 රාජ්‍ය සේවයේ ඉතිහාසය	25
2.10.6 රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව	25
2.10.7 රාජ්‍ය පරිපාලන, ස්වදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය	26
2.10.8 කලමනාකරණ සේවා නිලධාරී	26
2.10.9 අකාර්යක්ෂම රාජ්‍ය සේවය	26
තෙවන පරිච්ඡේදය - අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය	
3.1 පරිච්ඡේදය හැඳින්වීම	30
3.2 අධ්‍යයනය ක්‍රියාත්මක කළ ආකාරය	30
3.3 අධ්‍යයනය ප්‍රවේශය හා උපායමාර්ග	30
3.4 සංගහනය හා නියැදිය	30
3.4.1 සංගහනය	30
3.4.2 නියැදිය	30
3.5 දත්ත රැස් කිරීම	31
3.5.1 දත්ත රැස් කිරීම සඳහා යොදාගත් උපකරණ	31
3.5.2 දත්ත රැස් කළ ආකාරය	31
3.6 සංකල්පීය රාමුව	31
හතරවන පරිච්ඡේදය - දත්ත විශ්ලේෂණය	
4.1 පරිච්ඡේදය හැඳින්වීම	32
4.2 ප්‍රජා විද්‍යාත්මක දත්ත විශ්ලේෂණය	32
4.3 කාර්යක්ෂමතාව අඩුවීමට හේතු විශ්ලේෂණය	35
4.4 රාජ්‍ය සේවයේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිකිරීමට ගතහැකි ක්‍රියාමාර්ග විශ්ලේෂණය	40
පස්වන පරිච්ඡේදය	
5.1 පරිච්ඡේදය හැඳින්වීම	47
5.2 නිගමන	47
5.3 යෝජනා	47
ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය	49 - 54
ඇමුණුම් 1 - ප්‍රශ්නාවලිය	55 - 58